

Luisteren

Examentip Hoofdstuk 2

Lees de opgave, luister naar het fragment, geef antwoord door het goede antwoord aan te klikken/een hokje zwart te maken en lees daarna *meteen* de volgende vraag.

Examentips Hoofdstuk 2

- Een luistertekst begrijpen wordt een stuk makkelijker als u *van tevoren* bedenkt wat u al weet over het onderwerp.
- U kunt een tekst makkelijker begrijpen als u let op de *belangrijke woorden*: de *kernwoorden*. U kunt dat het beste van tevoren doen. U kunt dat doen door de belangrijkste woorden in de introductietekst, in de opgaven en in de antwoorden te *onderstrepen*.
- In de opgave met antwoorden worden vaak andere woorden gebruikt dan in de tekst. Als u de woorden vergelijkt, zitten er veel woorden bij die ongeveer hetzelfde betekenen. Daarom is het goed om van belangrijke woorden een *synoniem* te zoeken, en snel een woord te bedenken dat (bijna) hetzelfde betekent.
- Train uzelf om de sprekers en de situatie waarin ze spreken voor u te zien terwijl u luistert. U kunt de tekst dan beter begrijpen.

Examentips Hoofdstuk 3

- Luisteren vraagt een grote concentratie. Op het examen krijgt u meestal vijf teksten achter elkaar, dus uw aandacht kan niet verslappen. Er is ook geen beeld bij. U moet het alleen met uw oren doen.
- Zorg ervoor dat u tijdens het luisteren goed zit en een goede luisterhouding aanneemt. Laat u niet afleiden en concentreer u op de opgaven.

Examentips Hoofdstuk 3

- Bij de start van een nieuw luisteronderdeel krijgt u een fragment te horen zonder opgave. Gebruik deze tijd om u een beeld te vormen van de situatie waarin het gesprek plaatsvindt. Als u de situatie voor u ziet, wordt het begrijpen van de luistertekst makkelijker.
- Gebruik de luisterfragmenten *zonder* opgave ook om te wennen aan de stem van de spreker.

Examentips Hoofdstuk 3

- Bedenk tijdens het lezen van de opgaven bij een luistertekst *hoe* u het beste kunt luisteren. Moet u de belangrijkste dingen die gezegd worden begrijpen, zodat u de loop van het verhaal begrijpt? Of is het een vraag waarbij u bepaalde informatie uit wat er gezegd wordt moet halen?
- Bepaal per vraag uw strategie: globaal of selectief luisteren.

Examentip Hoofdstuk 3

Kijk bij elke luistertekst of er een 'bron' vermeld is: is het een interview voor de radio, een les, een lezing, een gesprek tussen twee collega's? Ook de bron geeft informatie over het onderwerp, de sfeer, de toon. U kunt uw kennis over de bron gebruiken om voorkennis te activeren. En hoe meer voorkennis u heeft, hoe makkelijker het wordt om te luisteren.

Examentip Hoofdstuk 4

Let op 'signaal'-woorden. Dat zijn woorden die bijvoorbeeld een volgorde aangeven. Deze woorden geven structuur aan een luister- en leestekst. Als u zo'n woord hoort in de tekst, komt er vaak belangrijke informatie. Veel gebruikte signaalwoorden zijn: 'allereerst', 'in de eerste plaats', 'ten tweede', 'ook', 'bovendien', 'daarnaast', 'als laatste', 'ten slotte'.

Examentip Hoofdstuk 5

In het examen krijgt u vijf à zes luisterteksten achter elkaar met in totaal 40 vragen. Het luisterexamen duurt ongeveer 60 minuten.

Examentip Hoofdstuk 5

Met het boek *Vooruit!* oefent u met vragen vanaf papier. U maakt een hokje zwart met een pen. In het echte luisterexamen hoort u de tekst via een koptelefoon en leest u de vragen op het computerscherm. Uit de meerkeuzevragen moet u het goede antwoord kiezen. Dat antwoord klikt u aan op het computerscherm.

Examentip Hoofdstuk 6

In het examen kan een tekst zitten die gaat over een onderwerp waar u niets van weet of waar u geen interesse in heeft. U moet dan toch doorgaan en de concentratie vasthouden. Geef niet op! Zet door. Maak alle opgaven. Blijf geconcentreerd luisteren. U begrijpt meer dan u denkt. En de volgende tekst is misschien weer makkelijker.

Examentip Hoofdstuk 6

Het is belangrijk dat u de vragen snel beantwoordt en meteen de volgende vraag leest. Bent u niet zeker van het antwoord dat u kiest? Maak er een aantekening van en ga daarna toch meteen door naar de volgende vraag. U kunt dan na afloop van de luistertekst nog snel een definitieve keuze maken.

Examentips Hoofdstuk 7

- Bedenk wel dat u bij het examen de vragen leest op het computerscherm. Het zijn altijd meerkeuzevragen. U moet steeds uit drie antwoorden het goede antwoord kiezen. Dat antwoord klikt u aan op het computerscherm.
- Als u een fout antwoord hebt gekozen, dan kunt u op het goede antwoord klikken. Geef altijd antwoord. Als u geen antwoord geeft, is het antwoord fout.
- De drie onderdelen van het luisterexamen duren samen ongeveer één uur, inclusief de instructie en het voorbeeld. Het zijn zes à zeven teksten met ongeveer veertig vragen. Dit betekent dat u een uur geconcentreerd moet blijven luisteren!

Lezen

Examentips Hoofdstuk 1

- Dit is een korte leestekst, een leestekst op het examen is twee keer zo lang.
- Bij de leesteksten op het examen staan geen woordenlijsten.
- Woorden opzoeken in een woordenboek mag op het examen, maar dit kost te veel tijd. Leer daarom nu zo veel mogelijk woorden en combinaties van woorden.

Examentip Hoofdstuk 2

Vul altijd alle antwoorden in, ook als u het antwoord niet zeker weet.

Examentip Hoofdstuk 5

Op het examen leest u zes of zeven teksten achter elkaar. U krijgt daarvoor ongeveer 100 minuten de tijd.

Examentip Hoofdstuk 5

Bedenk bij het lezen van een vraag op het examen of je zoekend moet lezen of niet.

Examentip Hoofdstuk 5

Op het examen leest u de teksten van papier en geeft u de antwoorden aan op de computer.

Examentip Hoofdstuk 6

Op het examen leest u zes (of zeven) teksten en beantwoordt u ongeveer veertig vragen. U krijgt daarvoor 100 minuten de tijd. Als u ten minste dertig vragen goed hebt, is de kans groot dat u een voldoende hebt. (Maar: elk examen is anders, de norm verschilt.)

Schrijven

Examentip Hoofdstuk 1

Op het examen heeft u twee keer een uur voor de schrijfoopdrachten. Dat betekent dat u goed op de tijd moet letten, anders komt u misschien tijd tekort.

Let op: sinds 2015 bestaat het schrijfexamen bestaat uit twee delen. Deel 1 maakt u op de computer. U krijgt voor dit onderdeel 40 minuten. Deel 2 maakt u op papier. Voor dit onderdeel krijgt u 80 minuten. Dat betekent dat u goed op de tijd moet letten, anders komt u misschien tijd tekort.

In 2016 zijn alle onderdelen digitaal.

Examentips Hoofdstuk 4

- Lees de titel van de schrijfoopdracht. U hebt dan een idee waar de schrijfoopdracht over gaat.
- Vraag uzelf af wat u al weet over het onderwerp.
- Lees vervolgens de instructie en onderstreep de belangrijke informatie. Zo voorkomt u dat u iets vergeet. U kunt aantekeningen maken bij de instructie.
- Vraag uzelf af hoeveel tijd u heeft om de opdracht te maken.

Examentip Hoofdstuk 4

Soms moet u twee voordelen, twee nadelen, twee argumenten of twee adviezen opschrijven. Noteer uw antwoord altijd in volledige zinnen. Dus niet in losse woorden en niet nummeren:

Voorbeeld van hoe het *niet* moet op het examen:

Voordeel:

- winkel dichtbij
- goedkoop

Nadeel:

- 1 slechte kwaliteit
- 2 geen garantie

Examentip Hoofdstuk 5

Verdeel uw tijd goed over de opdrachten. Voor deel 1 van het schrijfexamen krijgt u 40 minuten. Verdeel uw tijd goed over de opdrachten en zorg ervoor dat u ongeveer 5 minuten overhoudt om terug te kijken op uw werk. Controleer uw werk op fouten. U weet welke fouten u vaak maakt.

Spreken

Examentip Hoofdstuk 4

Op het spreekexamen bent u niet alleen. Overal om u heen hoort u geroezemoes van kandidaten die de opdrachten maken. Op het moment dat u klaar bent met uw antwoord, hoort u vast kandidaten die nog doorspreken. Raak niet in paniek. Dat een kandidaat naast u nog doorpraat, betekent niet dat uw antwoord te kort was. Concentreer u alleen op uw eigen examenopdrachten.